

E-HEEM

Januari 2012 (jaargang 4 - nr. 1)

Met steun van de
Vlaamse overheid

In dit nummer van E-Heem vind je weer heel wat nieuws over de werking van Heemkunde Vlaanderen. Deze nieuwsbrief focust in de eerste plaats op het nieuwe vormingsaanbod dat jullie dit voorjaar mogen verwachten.

Veel leesgenot!

Christ'l, Daphné, Fons, Rob en Tijl

Derde nummer van Bladwijzer verschenen

Onlangs verscheen het derde nummer van 'Bladwijzer. Wegwijs met Heemkunde Vlaanderen'. Het nieuwe nummer bevat onder meer de resultaten van een (kwantitatief en kwalitatief) onderzoek naar de heemkundige sector in Vlaanderen, een bijdrage met tips over hoe je heemkundig onderzoek beter kunt valoriseren in een historisch verantwoord artikel, een kennismaking met de Stichting Open Kerken en een getuigenis van de voorzitter van de 'Tervuursche Jeugd van Tegenwoordig'.

Bladwijzer bundelt elke vier maanden praktische bijdragen over erfgoedzorg, erfgoedontsluiting en het beheer van je lokale erfgoedorganisatie. De publicatie wordt gratis verspreid en is ook integraal beschikbaar op de website van Heemkunde Vlaanderen.

[Lees meer](#)

Get Started! Aan de slag met sociale media

In 2012 slaan verschillende Vlaamse (erfgoed)organisaties de handen in elkaar om een gezamenlijk vormingsaanbod op maat aan te bieden. Dit vormingsaanbod is in de eerste plaats gericht op lokale organisatoren van erfgoedactiviteiten in het kader van Erfgoeddag, Open Monumentendag, De Nacht van de Geschiedenis... en zal voornamelijk focussen op de praktische organisatie, uitwerking en promotie van activiteiten en evenementen. Hoe zetten we een goede tentoonstelling op? Hoe communiceren we met pers en publiek? Hoe maken we een leuk filmpje? Het komt allemaal aan bod.

Een eerste vormingsreeks is gewijd aan sociale media. Ben je benieuwd hoe je je erfgoedactiviteit extra kan promoten via een blog, Facebook of Twitter, maar heb je nog wat hulp nodig om je eerste stapjes te zetten? Dan is deze workshop wellicht iets voor jou!

[Meer info en inschrijven](#)

Veilig opgeborgen: insecten in je collectie

Dit voorjaar organiseert Heemkunde Vlaanderen de cursus 'Veilig opgeborgen: insecten in je collectie'. Met deze cursus bieden we je de kans om meer te weten te komen over wat er in je collectie aan insecten rondkruipt. Wat is het en wat doet het? Is het schadelijk? Hoe pak ik het aan? Lesgever is Andries Deknopper, monumentenwachter interieur bij Monumentenwacht Vlaams-Brabant en auteur van de brochure 'Dieren in en op gebouwen – insecten'. De drie identieke cursussen vinden plaats op 14 maart in Geraardsbergen, op 11 april in Tielt en op 30 mei in Genk.

[Meer info en inschrijven](#)

Hou ze aan boord! Nieuwe vrijwilligers motiveren en begeleiden

Heemkunde Vlaanderen en het Forum voor Erfgoedverenigingen nodigen je graag uit op de cursusavond 'Hou ze aan boord! (Nieuwe) vrijwilligers motiveren en begeleiden voor lokale erfgoedverenigingen'. Tijdens de interactieve voordracht krijg je concrete tips om mee aan de slag te gaan. Tussendoor word je tijdens de rondetafelgesprekken uitgedaagd om ervaringen uit te wisselen en samen oplossingen te bedenken. Een aantal lokale erfgoedverenigingen met een goed vrijwilligersbeleid leggen uit hoe zij te werk gaan. Op het einde van de avond maak je een actieplan om je eigen vrijwilligersbeleid aan te pakken.

[Meer info en inschrijven](#)

Laatste vormingsavond inventaris onroerend erfgoed in Herkenrode

Op dinsdag 31 januari organiseert Heemkunde Vlaanderen, in samenwerking met het agentschap Onroerend Erfgoed en de Erfgoedcel Hasselt, nog een laatste vormingsavond over de inventariswebsite van het onroerend erfgoed. In een twee uur durende opleiding zullen erfgoedonderzoekers van het agentschap Onroerend Erfgoed de website toelichten. Deze vormingsavond vindt plaats in het poortgebouw van de Herkenrode-abdij in Kuringen (Hasselt). Voor de geïnteresseerden is er een mogelijkheid tot voorafgaand bezoek (met audio-guide) aan het nieuwe Belevingscentrum Herkenrode.

[Meer info en inschrijven](#)

In de kijker: Wel en wee van de Donderslaghoeve

Heemkunde Vlaanderen plaatst elke maand een originele heemkundige activiteit 'in de kijker' op de website en in deze nieuwsbrief. Ook een recente activiteit van jouw vereniging kan in de kijker komen! We zijn op zoek naar activiteiten die origineel of vernieuwend zijn, of een voorbeeldfunctie kunnen hebben voor andere organisaties. Voldoet jouw activiteit aan die criteria? Stuur dan een verslag en een aantal foto's naar consulenten@heemkunde-vlaanderen.be.

Deze maand zetten we **De Reengenoten**, de heemkundige kring van **Meeuwen-Gruitrode**, in de kijker. Eind november organiseerde de heemkring een hele reeks activiteiten naar aanleiding van de publicatie 'Wel en wee van de Donderslaghoeve' van bestuurslid Martin Vliegen. In de publicatie vertelt hij het verhaal van de verdwenen Donderslaghoeve in Wijshagen doorheen bijna 800 jaar geschiedenis.

[Lees meer](#)

Drink mee op de 10de Nacht van de Geschiedenis

Op dinsdag 20 maart 2012 vindt de tiende Nacht van de Geschiedenis plaats, één van de grootste jaarlijkse geschiedenisevenementen van Vlaanderen. Niet toevallig is het thema 'Drank(en)'. Op zo'n 220 plaatsen in heel Vlaanderen kunnen geschiedenisliehebbers historisch toosten op De Nacht van de Geschiedenis. Op het menu staan evenementen rond onder meer whisky, thee, bier, wijn, jenever, likeur en zelfs water en melk. Tijdens een gezellige avondactiviteit ontdek je meer over dit bont allegaartje aan dranken. Speciaal voor het jubileum zijn er ook flink wat extra's, zoals de eerste Davidsfonds Geschiedenisprijs en een exclusief Nacht van de Geschiedenis-bier.

[Lees meer](#)

Academische geschiedschrijving en heemkunde: waar ontmoeten ze elkaar?

Tijdens de studiedag 'Heemkunde Actueel' bracht Lut Bavay namens de Heemkundige Kring van Erpe-Mere een getuigenis over haar ervaringen met het thema 'Academische geschiedschrijving versus heemkundige geschiedschrijving'. Je kunt deze getuigenis op onze website nog eens nalezen. De Heemkundige Kring van Erpe-Mere is al meer dan 50 jaar actief en heeft een werkgebied dat acht vroegere dorpen beslaat. De vereniging geeft een driemaandelijks tijdschrift uit – de 'Mededelingen van de Heemkundige Kring van Erpe-Mere' – en beschikt over een publiek toegankelijk documentatiecentrum. Er zijn een tiental bestuursleden actief.

[Lees meer](#)

Presentatie 'Van heemkundige collectie tot online erfgoedbibliotheek'

De presentatie van de vormingsreeks 'Van heemkundige collectie tot online erfgoedbibliotheek', die Heemkunde Vlaanderen en de Vlaamse Erfgoedbibliotheek eind 2011 organiseerden, is nu online beschikbaar. De presentatie behandelt het digitaliseren en online publiceren van erfgoedmateriaal, met de nadruk op bibliotheekerfgoed. En passant wordt ingegaan op wat er in Vlaanderen en België zoal beschikbaar is aan digitaal bibliotheekerfgoed. Bedoeling is een inleiding te geven en een theoretisch kader. Wie zelf wil digitaliseren vindt aan het begin van de presentatie enkele leestips.

[Lees meer](#)

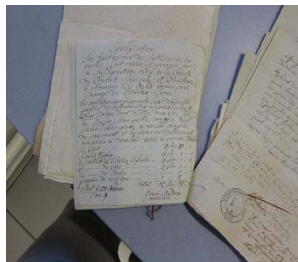
Oproep: projectbevraging rond mondelinge geschiedenis in België

Mondelinge geschiedenis is een 'populaire' discipline. Ze wordt vandaag gebruikt door academici, in het onderwijs, in de journalistiek, maar ook door lokale heemkringen. Veel lokale projecten gebruiken wetenschappelijke methoden en zijn erg waardevol. Niettemin is het moeilijk deze projecten in kaart te brengen en de resultaten ervan te valoriseren. Er bestaat geen globaal overzicht van wat er de laatste tien jaar aan lokale projecten is uitgevoerd. Met een projectbevraging wil het SOMA nu de recente oogst aan (lokale) projecten rond mondelinge geschiedenis in kaart brengen (vanaf 2004).

[Lees meer](#)

Interview Cor Vanistendael op Klara

Naar aanleiding van zijn artikel in het eerste nummer van 'Tijd-Schrift. Heemkunde en lokaal-erfgoedpraktijk in Vlaanderen' was Cor Vanistendael onlangs te gast in het radioprogramma Babel op Klara. In een gesprek met presentator Kurt Van Eeghem ging hij dieper in op de dansmuziek en de balcultuur op het einde van de 18de en het begin van de 19de eeuw.

[Lees meer](#)

Binnenkort verschijnt het tweede nummer van Tijd-Schrift. [Vergeet je niet te abonneren!](#)

Praktijkgids voor sociale media in de erfgoedsector

MOET ER NOG INHOUD ZIJN?

Eind december stelde de Erfgoedcel Mechelen 'Moet er nog inhoud zijn?' voor, een nieuwe praktijkgids voor sociale media in de erfgoedsector. De praktijkgids wil erfgoedwerkers inspiratie en handvaten bieden bij het opstarten van participatieve projecten met sociale media. De gids neemt je mee doorheen het proces van het sociale-mediaproject van E-land, waarin de Erfgoedcel Mechelen aan de hand van twee cases geëxperimenteerd heeft met de participatieve mogelijkheden van het sociale web voor een erfgoedwerking. Tussendoor biedt de gids stukjes theoretische achtergrond, nuttige praktijkvoorbeelden en verwijzingen naar interessante blogs en websites die de vinger aan de pols van de sociale media houden.

[Lees meer](#)

Vormingsaanbod Familiekunde Vlaanderen

Ook onze collega's van Familiekunde Vlaanderen hebben ook dit voorjaar weer een uitgebreid vormingsaanbod. De vrijwilligers bieden in alle Vlaamse provincies voordrachten en cursussen aan die verband houden met familiegeschiedenis in ruime zin (genealogie, paleografie, heraldiek, lokale geschiedenis...). Er zijn zowel activiteiten voor beginners als voor gevorderden die zich wensen te verdiepen in hun familiegeschiedenis. Deze activiteiten zijn voor iedereen toegankelijk. Nieuwe belangstellenden zijn steeds van harte welkom.

[Lees meer](#)

Vormingsaanbod provincies / FARO

Een nieuwe brochure bundelt het vormingsaanbod 2012 van de consultants van de Vlaamse provincies, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed. Ook vormingen van expertisecentra, erfgoedcellen en landelijke musea komen in de brochure aan bod. Het aanbod 2012 concentreert zich op (actuele) methodieken in de erfgoedzorg en -ontsluiting. Daarbij gaat het over vorming rond de basisfuncties van een erfgoedwerking (behoud en beheer, collectieregistratie, publiekswerking, onderzoek en management).

[Lees meer](#)

Kort nieuws

- Nieuwe heemkring in Diest: [Limes Tamera](#)
- Tentoonstelling '[Gudula 712-2012](#)' in Aalst
- Heemkundige Kring Oostkamp laureaat [West-Vlaamse Erfgoedprijs](#)
- Heemkring Opwijk-Mazenzele houdt een [erfgoedenquête](#)
- Heemkring Campenholt publiceert [eerste jaarboek](#)
- Nieuw [Brabants Centrum voor Muziektradities](#) geopend
- Heropening [documentatiecentrum Dr. Bussels](#) in Hamont
- Nieuwe website [Heemkring Wieze](#)
- Nieuwe website [Heemkundige Kring Antwerpse Polder](#)
- Nieuwe blog [Juliaan Claerhoutkring](#) Wielsbeke
- Lichterveldse heemkundige publiceert [oorlogsdagboek](#)
- Eerste nummer '[Erfgoed Brussel](#)' verschenen
- Nieuwe publicatie: [Intergenerationeel werken in de erfgoedsector](#)
- Vijf studiedagen '[Lokaal cultuurbeleid na de ommezwaai](#)'
- Debat '[Geschiedenis en erfgoed](#)' op 9 februari in Brussel
- Openingsweekend [Erfgoedcentrum Ename](#) op 11-12 februari
- Studiedag erfgoed [Comeet](#) op 16 maart in Lovendegem
- Vlaamse [Dialectendag](#) op 17 maart in Aalter

Zoekertjes

- In het kader van Turnhout, Cultuurstad 2012 plant het Kunst- en erfgoedcentrum Hofke van Chantraine een grote overzichtstentoonstelling van het werk van de **Lieremanschilders** (bekendste kunstenaars: Eugene Surinx, Albert Sohie, Jef Claesen, Theo en Jozef Op de Beeck, Jos Stokbroeckx, Eugene Machielsen...). Ben je de gelukkige bezitter van een kunstwerk van deze Lieremanschilders (schilderij, tekening, ets,...) of van andere kunstenaars die in Oud-Turnhout schilderden? Of heb je foto's omtrent het werk of de persoon van de schilders, dan kun je dit melden via info@hofkevanchantraine.be.
- Jan Klerken uit Tegelen (Nederland) doet al een aantal jaar onderzoek naar de historie van de **beugelsport**. Wie informatie heeft over de

beoefening van deze sport in België in de 19de en 20ste eeuw kan [via e-mail](#) contact opnemen.

Een zoekertje plaatsen? [Mail ons!](#)

Heeft je vereniging nood aan nieuwe ideeën? Wil je advies over de registratie van je museale of documentaire collectie? Zoek je verjonging? Heb je een probleem binnen de werking van je heemkundige kring? Wil je raad over het opzetten van een project? Wil je nagaan hoe je beter kan communiceren om meer leden te winnen? Wil je zelf een toffe website voor je heemkring maken? Wil je een duidelijke visie en doelstelling ontwikkelen voor je vereniging? Heb je vragen over de vzw-wetgeving en de boekhoudkundige verplichtingen? Ideeën nodig voor de presentatie van je collectie lokaal erfgoed? Aarzel dan niet om contact op te nemen.

Heemkunde Vlaanderen vzw, Zoutwerf 5, 2800 Mechelen

Tel.: 015/20.51.74

E-mail: info@heemkunde-vlaanderen.be
consulenten@heemkunde-vlaanderen.be

www.heemkunde-vlaanderen.be

www.helpdesklokaalerfgoed.be

www.sprekerslijst.be

